

Kista Open Academy Lärcentrumgruppen Utvecklingsområde 2

Slutrapport

Ansvarig huvudpartner: Järfälla kommun, utvecklingsledare Annika Ramsell/Per Edblom

Övriga partners:

Kista stadsdelsförvaltning	Ahmed Makloof
Sollentuna kommun	Marie Eklund
Stockholm stad, Utbildningsförvaltn.	Bodil Zetterhed
ABF	Maria Asplund
Lernia	Anna Zackrisson
KTH	Henrik Svensson
Iranska Riksförbundet	Saied Tagari
Järfälla lärcenter	Per Edblom

Syfte: Att skapa en mötesplats som kan brygga över klyftorna i utbildningsvärlden och stimulera våra målgrupper att studera och utveckla sin kompetens

Mål: Det övergripande målet är att utveckla lärcentrum i storstadsmiljö med lokal anpassning efter samma grundmodell som man länge haft i glesbygd och i kommuner runt om i Sverige.

Delmål

A 1. * att utveckla ett fysiskt lärcentrum för storstadsmiljö, en kreativ mötesplats som stimulerar våra målgrupper till studier och kompetensutveckling.

Idag finns lärcenter etablerat i Järfälla, Kista och Sollentuna utifrån ovanstående modell. Studerande har möjlighet att komma till lärcenter för att bedriva studier på distans på flera nivåer. Lärcenter kan erbjuda högskolestuderande möjlighet att delta i föreläsningar och seminarier via telebilsändring men även att göra tentamen på sitt lokala lärcenter vid studier på högskolor ute i landet. I Järfälla och Sollentuna är idag lärcenter sammankopplat med kommunens vuxenutbildning vilket medför att den lärmiljön kan utnyttjas av studerande från Sfi-nivå till eftergymnasiala utbildningar.

Från att ha startat mycket trevande har idag verksamheten och trycket på distansstudier på högskolenivå ökat stadigt. Vi ser att behovet för människor att kombinera arbete och studier växer. Utbudet av utbildningar ökar för individen vilket medför att fler har möjlighet att studera på annan ort utan att behöva flytta. Vi upplever att detta leder till att vi kan rekrytera nya målgrupper till högre studier för att kompetensutveckla sig och möta arbetsmarknadens behov.

A 2.* att utveckla former och innehåll i vägledning/karriärplanering

Under projektets gång har vi utvecklat nya former för rekrytering och vägledning. I Kista finns 2 vägledare som aktivt söker okonventionella metoder och mötesplatser för att nå prioriterade målgrupper. Det handlar om att möta människor i en vardag i en naturlig miljö som t ex bibliotek, på torget, i föreningar, medborgarkontor, etc. Försöksverksamheten har varit mycket lyckosam så här långt.

I Järfälla har vi tillsammans med kommunens kommunala jobbcenter bedrivit orienteringskurs för arbetslösa med stort fokus på yrkesorientering, vägledning individuellt och i grupp. I utbildningen har också ingått mycket praktik för att deltagarna ska ha möjlighet att orientera sig för val av yrkesområde och utbildning. Stort arbete har lagts ner på upprättande av handlingsplaner och uppföljning av dessa.

Sollentuna vuxenutbildning har utvecklat dokumentationen för de individuella studieplanerna och fördjupad kartläggning för nyanlända.

A 3.* att ansluta lärcentrum till NITUS-nätverket och skapa samverkan med kringliggande högskolor och universitet samt med andra utbildningsanordnare, offentliga och privata.

Kista lärcenter och Järfälla lärcenter blev medlemmar i Nitus i november 2002 och Sollentuna i maj 2003. De första teledkurserna i samarbete med Nitus och Högskolan i Gävle startade i Kista redan januari 2003 och i mars i Järfälla. F o m hösten 2003 har antalet teledkurser i Kista och Järfälla, de flesta i samarbete med Högskolan i Gävle, bara ökat. Idag har vi också studerande som läser på andra högskolor.

Genom medlemskapet i Nitus har ett omfattande nätverk blivit tillgängligt såväl nationellt som regionalt. Nitus anordnar varje år en tvådagars vår- och höststämma där rikligt med tillfällen ges till utbyte av erfarenheter, strategier och policyfrågor. Dessutom erbjuds kompetensutveckling av lärcenterpersonal i olika former. Järfälla/Kista/Sollentuna ingår i ett regionalt nätverk – Nitus östra, med kommuner från Gästrikland och Uppland (Heby, Nacka, Norrtälje, Ockelbo, Sandviken, Tierp, Tyresö och Östhammar). Inom Nitus Östra har vi deltagit i något som kallas ”Yrkesforum – en kollegial lärandecirkel” initierat av SLU Uppsala. Det handlade om erfarenhetsbyte, ömsesidiga studiebesök, analyser av förutsättningar, möjligheter och hinder.

Vi har också inom Nitus Östra under kunskapsveckan 2003 och kunskapsmånaden i år arrangerat teledseminarier för politiker och tjänstemän där alla lärcentra i nätverket var uppkopplade och diskuterade lärcentras roll för utveckling och tillväxt.

I KOA:s partnerskap ingår förutom kommunerna andra privata utbildningsanordnare och högskolor. I vår lärcentergrupp ingår ABF, Lernia, Västerorts Komvux, KTH, Sollentuna och Järfälla vuxenutbildning. Att utveckla samverkan mellan alla aktörer är fortfarande ett utvecklingsområde.

Vi har under projektets gång arrangerat två utbildningsmässor där flera utbildningsaktörer haft möjlighet att presentera sitt kursutbud. Mässan har erbjudit besökarna ett utbud av privata utbildningsföretag, högskolor från olika delar av landet samt kommunala vuxenutbildningar. Vår utbildningsmessa har också bidragit till att visa på möjligheter att bedriva studier på distans med hjälp av lärcentra.

A 4.* att bjuda in och skapa kontakter med det lokala näringslivet

Här återstår mycket att göra! Vissa försök till kontaktskapande har gjorts och bl a finns nyföretagarcentrum med som partner i KOA-projektet.

Kunskapsparken i Sollentuna har gjort undersökningar där man vänt sig till näringslivet med frågor kring utbildningsbehov, kompetensutveckling etc. Sollentuna har också bjudit in företagarna ett par gånger per år kring olika teman för att diskutera kompetensutveckling för deras anställda och lärcentras roll i detta arbete.

A 5* att bygga upp ett transnationellt nätverk för erfarenhetsutbyte gällande lärande miljöer och olika kommunala eller privata centra, som finns i partnerländerna.

Inom KOA-projektet finns ett transnationellt samarbete med England och Portugal där några av lärcentergruppens medlemmar deltar i ett arbetsområde som heter Learning Ambassadors och som främst driver rekryteringsfrågor. Vi har initialt också deltagit i en grupp som heter Learning environment men där koncentrerade man sig mest mot teknikfrågor. Det transnationella samarbetet har varit intressant och tydliggjort de stora skillnader som råder mellan länderna vad gäller förutsättningar, resurser, erfarenheter, inriktning och nationella satsningar. Här finns kulturella och språkliga hinder att överbrygga förutom rent ekonomiska. Det har tagit tid att etablera något så när stabil representation från de olika parterna så att det kan finnas förutsättningar för kontinuitet i samarbetet. Vi är nu på god väg och ser framtiden an med viss optimism.

Förutom samarbete med England och Portugal arbetar vi också på att finna former för aktivt samarbete med Finland där Åbo Akademi är extra intressant eftersom de har en mycket generös syn på behörighetsproblematiken. Man kan antas till högskoleutbildningar utan formell behörighet och klarar man kursen så ”var man behörig”. Det här är ett viktigt utvecklingsområde som KOA-projektet arbetat mycket med.

B Att samverka med kursutvecklingsgruppen

Under projektets gång såg vi många beröringspunkter mellan lärcentergruppen och kursutvecklingsgruppen. Under en period 2003 slog vi ihop grupperna för att diskutera de olika utvecklingsområdenas behov, för att sista året åter dela upp arbetet.

Vi har under projektets gång anordnat ett seminarium kring flexibelt lärande för de olika utbildningsaktörerna inom partnerskapet. Lärare från de olika utbildningsanordnarna träffades för att diskutera utveckling kring kurser som bedrivs med flexibla arbetsformer som tex distans, open learning m.m.

B 1* skapa ett första utbud med stöd av partnerskapets aktörer(inkl. de norska och finländska) samt med högskolor och universitet inom Nitus. Detta utbud utgör en början till ett brett distansutbud både på svenska och på andra språk.

Den som är intresserad av högskolekurser på distans enskilt eller via lärcenter har ett stort utbud att välja från. Nitus sammanställer varje år ett kursutbud om ett par

hundra kurser i samarbete med landets högskolor och universitet. Detsamma gäller Nätuniversitetet men då handlar det om tusentals utbildningar. Åbo Akademi ger också ut en katalog med sitt utbud.

När vi startade lärcenter i Järfälla – Kista – Sollentuna plockade vi ut ett antal kurser som vi försökte marknadsföra i ett eget broschyrmaterial. Där framhöll vi också Åbo Akademi som öppnar dörrarna för den som saknar formell behörighet. Tyvärr lyckades vi inte få ihop tillräckligt många sökande för att komma igång med ett samarbete.

Idag arbetar vi mer efterfrågestyr, d v s vi försöker anordna telebildföreläsningar och tentamensmöjligheter för våra studerande i de kurser som de sökt utifrån det stora utbud som idag finns.

B 2* utvecklande av IT-pedagogiska modeller, t ex kurser på distans som har sina rötter i folkbildningens former men innehållsmässigt kan ligga på högskolenivå.

Inom detta område har inte mycket blivit gjort utifrån lärcentrargruppens arbete. Eftersom projektet inte fick den omfattning som var tänkt vid ansökningstillfället har vi fått prioritera inom de olika utvecklingsområdena.

B 3 * Utveckla virtuella miljöer för maximal användaranpassning.

Några inom partnerskapet bl a lärare från Järfälla har deltagit i utbildning i ”kursnavet”, ett utvecklingsprojekt för Livslångt Lärande lanserat via CFL – Nationellt Centrum för Flexibelt Lärande. Samma lärare deltar nu i ett utvecklingsprojekt inom Järfälla kommunala vuxenutbildning. Syfte är att utveckla ett material som kan användas både inom traditionell undervisning och distans för att möjliggöra för våra prioriterade målgrupper att successivt använda datorn som ett verktyg för utbildning.

Sammanfattning

Under projektets gång har vi haft många träffar i KOA:s lärcentergrupp, gjort en stor mängd studiebesök, deltagit i konferenser, seminarium och nätverksträffar samt arrangerat två utbildningsmässor (hösten 2002 och hösten 2003) med ca 30 utställare varav minst 10 har representerat högskolor och universitet. En tredje mäsas är planerad till våren 2004.

Vi har utvecklat ett bra samarbete mellan Kista, Järfälla och Sollentuna i vuxenutbildningsfrågor och har också etablerat ett samarbete med Åsö Vuxengymnasium i avsikt att få till stånd ett lärcenter också i stadens mitt. Idag finns också planer på att eventuellt etablera lärcentra på Västerorts komvux. Stockholmarna som tidigare velat studera telebildkurser på högskolenivå har tvingats resa till Norrtälje, Tierp eller Gimo. From våren 2003 finns åtminstone lärcentra i Kista – Järfälla – Sollentuna men allteftersom möjligheterna till flexibla studier blir medvetandegjorda bland stadsbefolkningen kommer behovet av lärcentra att öka kraftigt.

Vi anser att vi under projektets gång lyckats skapa lärcenter i storstadsmiljö och lyckats göra begreppet känt i Stockholmsområdet. Fler kommuner har gått med i Nitus på senare tid t ex Nacka.

Det vi oroar oss för är hur verksamheten kan överleva efter projektets utgång. Idag finns ingen självklar finansiering av lärcenter d v s det finns inget riktat statsbidrag

och ingen hjälp till finansiering från högskolor och universitet. Om vi ska kunna fortsätta förvalta det vi byggt upp och utveckla verksamheterna måste det uteslutande ske med kommunala medel.

Vi kommer dock att fortsätta samverka efter projekttiden då vi ser det som den enda lösningen om vi ska överleva samtidigt som vi anser att lärcenter har viktig roll för tillväxten.

Järfälla den 23 november 2004

Lärcentrumgruppen genom Annika Ramsell